

60-річчя

ЧЛЕНА-КОРЕСПОНДЕНТА НАН УКРАЇНИ

Л. Г. РУДЕНКА

24 серпня виповнилося шістдесят років видатному українському географу, лауреату Державної премії України у галузі науки і техніки члену-кореспонденту НАН України Леоніду Григоровичу Руденку.

Л. Г. Руденко народився у с. Засулля Лубенського району Полтавської області. По закінченні географічного факультету Київського університету ім. Тараса Шевченка, а згодом аспірантури Московського університету ім. М. В. Ломоносова, він починає працювати у Секторі (Відділенні) географії АН України, який у 1991 р. перетворено на Інститут географії НАН України. Спочатку він обіймає тут посаду інженера, потім стає молодшим, а там і старшим науковим співробітником, ученим секретарем, завідувачем відділу. Нині Леонід Григорович очолює цей інститут.

Науковій громадськості Л. Г. Руденко широко відомий своїми фундаментальними працями з теорії картографії, географічної концепції збалансованого економічного, соціального і екологічного розвитку України та її регіонів, з визначення та опрацювання проблем регіонального і раціонального природокористування, територіальної організації виробництва тощо. Вагомий вклад вніс Л. Г. Руденко у розробку методики укладання карт проектів районного планування, охорони природи, динаміки розвитку міських поселень України, моніторингу навколишнього середовища, обґрунтування регіональних схем комплексного використання та охорони природних ресурсів. Найбільш концентровано ці та інші теоретико-методичні аспекти опрацьовано у монографії з проблем картографічного обґрунтування територіального планування. Важливе значення мають роботи, присвячені картографічним дослідженням природокористування, оцінці еколого-географічної ситуації в Україні та її впливу на природно-ресурсний потенціал.

З початку 90-х років пріоритетними напрямками в діяльності вченого стають: розробка територіальної структури виробництва, обґрунтування географічного підходу в дослідженнях рівня економічного та соціального розвитку регіонів, у тому числі в умовах ринкової економіки, та ін. Вагомі результати одержано в ході аналізу трансформаційних процесів в економіці України, змін в організації простору, формуванні нових функцій у взаємовідносинах центру та периферії, внутрішньорегіональних пропорцій тощо.

Ключовою темою наукових робіт Леоніда Григоровича в останні роки є обґрунтування стратегії і тактики сталого розвитку регіонів України у загальноєвропейському контексті. Конкретизація географічних засад концепції сталого розвитку відкриває широкі можливості для її реалізації з урахуванням принципів рівноваги та збалансованості на демократичних засадах.

Л. Г. Руденку притаманний новаторський підхід до розв'язання фундаментальних наукових проблем. Саме він дав визначення ряду сучасних парадигм у географії України, зокрема стосовно таких понять, як сталий розвиток регіонів, екологізація географії, регіоналізація, глобалізація, геоінформатика тощо.

Важливим досягненням Л. Г. Руденка є обґрунтування концепцій багатоцільової ГІС України та Національного атласу України. Під його керівництвом уперше було визначено наукові принципи, підходи, тематичну структуру, а також опрацьовано інформаційне і правове забезпечення, організаційні заходи щодо створення Національного атласу України. У 2000 р. видано пілотний варіант цього атласу в електронному вигляді, що дало змогу здійснити апробацію запропонованої концепції та довести ефективність ГІС-технологій при розробці майбутнього Національного атласу України, який створюватиметься за активною участю багатьох інститутів НАН України.

Електронний атлас України вже зараз широко використовується для забезпечення інформаційної підтримки розвитку держави, у системі шкільної та вузівської освіти, в інших галузях. Проблеми методологічної та методичної підтримки географічної освіти знайшли розв'язання у розробці серії оригінальних середньомасштабних карт природи, населення, економіки, екології України, створених в Інституті географії за участю великого авторського колективу, очолювано го Л. Г. Руденком.

Л. Г. Руденку як автору та співавтору належить понад 350 публікацій з різних проблем географії, у тому числі 10 монографій, 4 атласи, більше 70 карт. Його наукові праці дістали широке визнання серед вітчизняних та зарубіжних географів.

Педагогічний талант Леоніда Григоровича повною мірою розкривається у процесі підготовки географів вищої кваліфікації через аспірантуру та докторантуру.

Л. Г. Руденко проводить активну науково-організаційну роботу як член Комітету з Державних премій України в галузі науки і техніки, Об'єднаної ради з фундаментальних географічних проблем при Міжнародній асоціації академій наук, Національного комітету географів України, Національного комітету України з програми ЮНЕСКО «Людина та біосфера», віце-президент Українського географічного товариства, заступник начальника Державної комісії геоінформаційних систем Департаменту геодезії, картографії та кадастру Міністерства ресурсів України, голова спеціалізованої ради із захисту докторських дисертацій, головний редактор *«Українського географічного журналу»*, член редколегії журналу *«ГІС-обозрение»*.

Ентузіазм, творча активність, яскрава наукова ерудиція, наполегливість у досягненні поставленої мети, глибока порядність, скромність, уважність і толерантність до наукового та іншого інакомислення, виваженість, розуміння проблем кожного працівника та уміння згуртувати колектив науковців Інституту географії на виконання важливих завдань — ось головні якості вченого.

Своє 60-річчя Леонід Григорович зустрічає у розквіті творчих сил. Наукова громадськість, численні колеги та учні щиро вітають його з ювілеєм, зичать доброго здоров'я і щастя, довгих років плідної творчої праці, нових успіхів на неосяжній географічній ниві в ім'я розквіту української науки та підвищення її авторитету в світі.